

عنوان مقاله:

شناسائی الگوی مکانی و پهنبندی ریسک برف در گسترهی جلگهی مرکزی گیلان با استفاده از تصاویر ماهواره ای

محل انتشار:

ششمین کنفرانس بین المللی مدیریت جامع بحران (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

سمانه نگاه - کارشناس تحقیقات اداره کل هواشناسی گیلان

نیما فریدمجتهدی - کارشناس تحقیقات اداره کل هواشناسی گیلان

افشین عزیزی - مدیرکل مدیریت بحران استان گیلان

ابراهیم اسعدی اسکویی - کارشناس تحقیقات اداره کل هواشناسی گیلان

خلاصه مقاله:

تصاویر ماهواره‌ای به عنوان ابزاری کارآمد در زمین‌شناسی مناطق تحت تاثیر مخاطره‌های طبیعی و بلایای محیطی، طی دهه اخیر مورد توجه محققان قرار گرفته است و میتواند در خصوص پهنبندی و تعیین الگوهای مکانی مناطق باریسک‌پذیری مختلف، بینش جامع و یکپارچه به پژوهشگران و مدیران عرصه مدیریت بحران ارائه دهد. مطالعه و شناسایی مناطق تحت مخاطره، به تسریع خدمات‌رسانی به جوامع آسیب‌پذیر در مواجهه با شرایط وقوع پدیده‌های مخاطره‌آمیز و کاهش آثار مخرب آنها کمک شایان توجهی میکند. هرچند استفاده از این دانش در ایران مسبوق به سابقه است اما کاربردهای آن در زمین‌شناسی مدیریت بحران ناچیز است. بدون شک بارش برف از پدیده‌های جوی تاثیرگذار و مخرب در جلگه گیلان است. با سنجش و پردازش تصاویر روزانه‌ی سنجنده‌ی مودیس ماهواره‌های ترا و آکوا، در دوره‌ی آماره‌ی 2006-2014، پهنه‌های مکانی خطر برف در جلگه‌ی گیلان استخراج شد. نتایج تفسیر نشان‌دهنده‌ی دو الگوی متفاوت مکانی ریسک زیاد و متوسط برف در جلگه‌ی گیلان است. تجزیه و تحلیل شرایط شکل‌گیری این دو الگو، نشان‌دهنده‌ی دو سازوکار مجزا برای وقوع این پدیده است. این دو الگوی مکانی ریسک با پهنه‌ی درگیر و میزان خسارتهای اقتصادی متفاوت و همچنین ساختار جوی متمایز، شناسائی و نامگذاری شدند. الگوی مکانی شکل گرفته ناشی از جریانهای شمالی (شمالشرقی، شمالی و شمالغربی)، با نام الگوی ریسک شمالی نامگذاری شده که منشأ شکل‌گیری آن، توده‌ی هواپیرفشار قطبی با هسته بسیار سرد و یا زبانه قوی پرفشار سیبری است. تبادل شارهای سطحی (شار گرمای نهان و شار رطوبت) بین سطح آب و توده‌ی هوای عبوری از روی پهنه کاسپین، فرارفت سرد و انتقال رطوبت به جلگه مرکزی گیلان، نقش تعیین‌کننده‌ی در تشدید بارش برف در این الگو، ایفا میکند. الگوی ریسک شمالی، با مخاطره شدید همراه است و پهنه‌ی جلگه گیلان را با بحرانهای ملی مواجه میکند. الگوی مکانی برف ناشی از شارشهای جنوبی، الگوی ریسک آن، توده‌ی هوای پرفشار سرد از سمت غرب اروپاست. پهنه‌ی ریسک جنوبی، هرچند الگوی مکانی H جنوبی نام گرفت. منسمنحصر به فرد منطبق بر دلتای سفیدرود، به نمایش میگذارد اما ریسک آن متوسط و به بحران منتج نمیشود

کلمات کلیدی:

الگوی مکانی ریسک برف، سنجنده‌ی مودیس، جلگه‌ی مرکزی گیلان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/339575>

